

MEMORIAŁ

General Marii Wittek



^{††} PIOTROWSKA Anna Maria
ps. „Anna Pawłowska”

Tajne Nauczanie
z Wz. AK
W-WA
Pawst. Warsz.

2393/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — ^{††} PIOTROWSKA Anna

ps. Anna Piotrowska⁴

T. 2393/wkk

I/1. Relacja —

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 2, s. 1-2

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

1939 III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

1945 III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne...

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne —

VI. Fotografie *brak*

II Materiały uzupełniające relację

- E. Węglarz, Piotrowska Anna Maria, [w:] Polski Słownik
Biograficzny, T. 26, kopia, k-1, s. 1-2



7.2393

Piotrowska Anna Maria, pseud. Anna Pawłowska, Pat (1907—1972), fizyk, nauczycielka, instruktorka Związku Harcerstwa Polskiego, harcmistrzyni, pracownik naukowy Instytutu Chemii Przemysłowej. Ur. 16 VII w Warszawie, była córką Jana Dionizego (zob.) i Marii ze Szrejberów. Po ukończeniu w r. 1926 Państwowego Gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Warszawie studiowała fizykę na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniw. Warsz. i w r. 1934 uzyskała stopień magistra. Bezpośrednio potem rozpoczęła studia pedagogiczne. Od r. 1924 była członkiem Związku Harcerstwa Polskiego (ZHP). W l. 1935/6 pracowała jako instruktorka w Harcerskiej Szkole Instruktorskiej na Buczu i odbywała praktykę pedagogiczną w Państwowym Gimnazjum w Cieszynie. Po zdaniu egzaminu pedagogicznego uczyła fizyki w Gimnazjum Leonii Rudzkiej w Warszawie. W l. 1937—40 kierowała harcerskim Zakładem Lecznico-Wychowawczym dla Dzieci w Rabsztynie pod Olkuszem. Prowadziła w nim również szkolenie samarytańskie. Była też przed drugą wojną światową komendantką Pogotowia Harcerek (PH) w Chorągwi Kieleckiej. Zamieszczała artykuły w czasopiśmie „Skrzydła” (1936 nr 1, 1937 nr 5, 6—7). W czasie okupacji niemieckiej wróciła w czerwcu 1940 do Warszawy i pracowała w tajnym nauczaniu. Od r. 1941 należała do Związku Walki Zbrojnej, od września t. r. pełniła obowiązki kierowniczkii referatu sanitarnego kolejno Komendy PH, a od lutego 1943 do końca okupacji Chorągwi Mazowieckiej. Z ramienia Ko-

PSB . XXVI

Anna. Kofrety - Harcerki

11/2

mendy PH podejmowała próby nawiązania stałego porozumienia między przedwojennymi organizacjami młodzieżowymi. W czasie powstania warszawskiego w r. 1944 (rana w pierwszych dniach powstania) pracowała w Punkcie Opieki nad Dzieckiem Komendy PH przy ul. Skorupki. Po upadku powstania była inicjatorką tajnych kompletów uniwersyteckich i politechnicznych w Pruszkowie. Od jesieni 1944 do 17 I 1945 była komendantką lewobrzeżnej części Chorągwi Mazowieckiej.

Po wyzwoleniu P. uczyła fizyki w Gimnazjum im. Marii Curie-Skłodowskiej w Warszawie (1945—9), w Państwowym Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Warszawie (1950—2), w Państwowym Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki w Pruszkowie (do r. 1962). Równocześnie od r. 1948 do końca życia pracowała w Głównym Instytucie Chemii Przemysłowej, późniejszym Instytucie Chemii Ogólnej, a następnie Instytucie Chemii Przemysłowej w Warszawie jako samodzielny pracownik naukowo-badawczy. Była tam w l. 1954—63 kierownikiem Pracowni Ultradźwiękowej w Zakładzie Fizyki Technicznej. Zespół kierowany przez P-ą prowadził badania w dwóch kierunkach: czynnych zastosowań ultradźwięków i ich zastosowań biernych. P. nawiązała liczne kontakty z zakładami przemysłowymi, gdzie przeprowadzono badania wielkolaboratoryjne z pozytywnymi wynikami. P. była inicjatorką zbudowania pierwszej w Polsce syreny ultradźwiękowej i mechanicznego generatora o zmiennej częstotliwości przystosowanych do celów przemysłowych. Przyczyniła się do wprowadzenia w Mazowieckich Zakładach Rafineryjnych i Petrochemicznych w Płocku gęstościowej metody kontroli produkcji utlenienia kumenu.

P. była autorką licznych prac naukowych. Badala m. in. za pomocą metod akustycznych słabe kompleksy chemiczne (*Badania oddziaływań międzycząsteczkowych w mieszaninach cieczy za pomocą pomiaru prędkości dźwięku. Próba zestawienia z badaniami ramanowskimi*, „Roczniki Chemii” 1965 z. 3), zawiesiny pigmentów i emulsje (*Rozchodzenie się fal ultradźwiękowych w zawiesinach i emulsjach. I. Badanie zawiesin i emulsji metodą akustyczną. II. Prędkość i współczynnik absorpcji dźwięków jako funkcje stężenia zawiesiny i stopnia zdyspensowania*, tamże 1969, a także w tłumaczeniu angielskim w czasopiśmie „Ultrasonics” 1971). Była redaktorem naukowym i współautorką monografii pt. *Ultradźwięki w chemii* (W. 1968). Wspólnie z Elianą Kamińską ogłosiła artykuł *Próżniowa stabilność fluorku kadmu* („Prace Instytutu Technologii Elektrochemicznej CEMI” 1978 t. 3). P. była współautorką i współredaktorką książki „*Harcerki 1939—1945*” (W. 1973). Opublikowała też artykuły: *Cnota, która wymaga czasu* („Tyg. Powsz.” 1948 nr 36, pod pseud. Anna Pawłowska), *Z dziejów tajnego*

szkolnictwa w czasie II wojny światowej („Przeł. Hist.-Oświat.” 1966) i *Ze wspomnień o prof. S. Pieńkowskim* („Postępy Fizyki” 1969 z. 1). Zmarła 25 XI 1972 w Warszawie, pochowana została na cmentarzu Powązkowskim.

Pózoastawiła ponad 50 prac niedrukowanych, wśród których znajduje się część książki opracowanej dla nauczycieli fizyki, referat na temat problemu starości, artykuł *O uczciwości w szkole*. Pisany przez P-ą od sierpnia do grudnia 1939 *Dziennik Rabsztyński* został zdeponowany w archiwum Chorągwi Kieleckiej w Kielcach.

Sanojca A., ps. Kortum, *Zarys struktury organizacyjnej Okręgu Warszawa ZWZ—AK. Wrzesień 1939—lipiec 1944*, w: *Warszawa lat wojny i okupacji 1939—1944*, W. 1973 z. 3; — *Sprawozdanie Naczelnej Rady Harcerskiej 1936*, W. [b. r.] s. 64; Zano-wa J., *W służbie oświaty*, Wr. 1961; — „Arch. Akustyki” 1973 z. 3 s. 235—6 (fot.); „Fizyka w Szkole” 1973 nr 4 s. 60—1; „Postępy Fizyki” 1973 z. 1 s. 135; „Przem. Chemiczny” 1973 nr 3 s. 229 (fot.); „Życie Warszawy” 1972 nr 284, 287.

Emilia Węglarz



Tajne Nadzorca
21/2
Kopie PH
Foustaue



PIOTROWSKA Anna Maria
ps. Anna Piotrowska

2393/4SK

Prac. z PSB

FUNDACJA
Archiwum Pomorskiej Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 65-22-186
87-100 TORUŃ

MEMORIAL
General Marii Wittek



PIOTROWSKA Anna Maria



PIOTROWSKA Anna Maria

